

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Lagere School - Sint-Luciaschool te RIJKEVORSEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8656

Instelling Vrije Lagere School - Sint-Luciaschool

Directeur Bie Fransen

Adres Molenstraat 7 - 2310 RIJKEVORSEL

Telefoon 03-314.61.87

E-mail directie@sint-luciaschool.be

Website <http://www.sint-luciaschool.be>

Bestuur van de instelling VZW OZCS Midden-Kempen

Adres Oude Molenstraat 11 - 2390 MALLE

Scholengemeenschap De Roos

Adres Molenstraat 7 - 2310 RIJKEVORSEL

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het opvolgingsbezoek 11-12-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 11-12-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 11-12-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk JANSSENS

Teamleden Ingrid VAN PEEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: muzische vorming.....	4
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 03-11-2014 tot 06-11-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 06-11-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school realiseert voldoende de eindtermen muzische vorming. Het team creëert een evenwichtig, samenhangend onderwijsaanbod en -proces waarin alle domeinen expliciet een plaats krijgen. De algemene doelen bij 'beschouwen' en 'creëren' en de domeinspecifieke doelen van het leerplan en de deelleerplannen krijgen structureel aandacht in de hele school. De afstemming op deze gevalideerde doelenkaders en de verbreding van de evaluatiepraktijk biedt voldoende mogelijkheden om een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de leerlingen.

Besluitvorming	Om sterker tegemoet te komen aan de maatschappelijke verwachtingen
Kwaliteitszorg	investeerde het team in de ontwikkeling van een actuele visie op muzische
Leiderschap	vorming én in de concretisering ervan in de school- en klaswerking. Het
Visieontwikkeling	kernteam ontwikkelde hiertoe in samenspraak met het hele team een
	verbetertraject. De samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst van
	het schoolbestuur en van de onderwijskoepel leidde tot een structurele,
	doordachte aanpak.

Het team zette in op de implementatie van een duidelijke visie op muzische vorming, waarbij het proces van (de beleefde wereld) 'beschouwen en creëren' en de bijbehorende algemene doelen een centrale plaats innemen. De inbedding ervan in de schooleigen visie ondersteunt het streven naar 'totale persoonsvorming'. Het team beschouwt muzische vorming als een volwaardig leergebied binnen het totale onderwijsaanbod.

Het team investeerde tijdens het traject in de deskundigheidsverhoging van individuele teamleden en van het hele team om de blik op muzische vorming te verruimen. Via pedagogische studiedagen, (in)formeel intern overleg, (externe) nascholing, hospiteermomenten en vormen van opvolging, coaching en

begeleiding slaagde het team erin om de gezamenlijke doelgerichtheid sterk te verhogen.

Het kernteam zorgde samen met alle teamleden voor een doeltreffende implementatie van het leerplan en de deelleerplannen en voor de operationalisering van de visie in afspraken, verwachtingen, procedures en instrumenten om het onderwijsleeraanbod en -proces doelgericht en samenhangend vorm te geven.

Het team implementeerde een leerlijn van de onderwijskoepel om de volledigheid, het evenwicht en de samenhang van het onderwijsaanbod en -proces te controleren en waar nodig bij te sturen. Een verhoogd gebruik van de deelleerplannen zorgde geleidelijk voor een doelbewustere en doelgerichtere aanpak van muzische vorming.

Het verbetertraject heeft eveneens geleid tot een verhoogde aandacht voor de deprivatisering van de eigen praktijk. Deze evolutie heeft een positieve invloed op het responsief en innovatief vermogen van de school. De teamleden durven en willen zich meer open en kwetsbaar(der) opstellen waardoor er intern meer mogelijkheden zijn ontstaan om van en met elkaar te leren, om deskundigheden met elkaar te delen en om opvolging, coaching en begeleiding structureel in te bedden in de professionele cultuur van de school.

Op dit moment realiseert het schoolteam een degelijk onderwijsaanbod en -proces voor muzische vorming. Positieve (neven)effecten van het traject zijn een verhoogd welbevinden én zelfvertrouwen bij leerlingen én leraren binnen muzische vorming. De huidige context daagt het team uit om op termijn een (nog) uitdagender én (nog) muzischer onderwijsaanbod en -proces te realiseren.

Curriculum	Het team gebruikt het leerplan en de deelleerplannen van de onderwijskoepel
Onderwijsaanbod	om het onderwijsaanbod en -proces voor muzische vorming in te vullen. Het
<i>Referentiekader</i>	gebruikt meerdere hiervan afgeleide instrumenten om de planning, uitvoering
<i>Planning</i>	en evaluatie doordacht vorm te geven. De leraren vertrekken bij de planning
<i>Evenwichtig en volledig</i>	van het onderwijsaanbod en -proces vanuit interesses of recente ervaringen
<i>Samenhang</i>	van de leerlingen, eigen percepties op de verschillende domeinen of op de aard
<i>Brede harmonische vorming</i>	van activiteiten. Daarnaast gebruikt het team een onderwijsleerpakket als
<i>Actief leren</i>	inhoudelijk houvast en inspiratiebron.

Het team gebruikt meerdere instrumenten om de planning structureel te benaderen, in het bijzonder een doelenkader van de onderwijskoepel. Dit kader bevat leerlijnen per graad en overzichtsbladen per leerjaar waardoor de leraren zowel de volledigheid, het evenwicht als de verticale samenhang kunnen bewaken bij de planning van het onderwijsaanbod en -proces. De algemene doelen voor 'beschouwen' en 'creëren' vormen de brede, dragende kaders voor de meer uitgesproken leerplandoelen van de verschillende domeinen.

Deze benadering leidt tot gemengde aanpak per graad en per leerjaar en tot het (dynamisch) gebruik van een jaarplan. De doeltreffendheid voor muzische

vorming kan nog worden verhoogd via de (verdere) explicitering van specifiek verwachtingen bij graduele ontwikkeling van muzische competenties bij de leerlingen. Dit geldt in het bijzonder voor het uitgangspunt van leerplan dat muzische vorming altijd evenwichtig aandacht hoort te schenken aan zowel scholing als aan de ontwikkeling van een muzische grondhouding.

Via klasbezoeken door de directeur en/of pedagogisch begeleiders en hospiteerbezoeken door collega's zorgen voor een periodieke opvolging van de relevantie en kwaliteit van de lessen muzische vorming én voor momenten van onderlinge afstemming in doelen en inhoud.

Het team is zich sterk bewust van de plaats van muzische vorming in de opdracht van de school om in te staan voor een brede, harmonische vorming van de leerlingen. Leraren werken geregeld per graad in een carroussel of in ateliers waarbij ze zoveel mogelijk elkaars (specifieke) deskundigheden benutten om een kwaliteitsvol aanbod aan de leerlingen te geven. Daarnaast zorgen ze voor een complementair aanbod in het eigen leerjaar of de eigen klasgroep waardoor het evenwicht tussen de domeinen globaal wordt gegarandeerd. Het team ervaart deze benadering algemeen positief en plant naast de bestendiging van de carroussels en ateliers nog muzische projecten met een uitgesproken klasoverschrijdend karakter.

Het team slaagt er meer en meer in om horizontale samenhang te creëren tussen de domeinen van muzische vorming en tussen het leergebied muzische vorming en andere leergebieden. De visie op het proces van (de beleefde wereld) 'beschouwen en creëren' leidt tot een sterke focus op 'genieten, durven, inzetten en experimenteren' waardoor de leerlingen meer en meer zélf verantwoordelijk zijn voor het (muzische) proces en product. De expliciete aanpak om aspecten en resultaten van muzische vorming zichtbaar te maken in de school heeft hierbij een sterk betrokkenheidsverhogend effect. Muzische vorming is zichtbaar aan muren en wanden in gangen en klassen, op de website van de school... waardoor op zich weer bijkomende kansen tot impressie ontstaan...

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam richt zich sterk op 'waarnemen, beleven, exploreren, experimenteren, vorm geven... én genieten'. Samen met het structureel gebruik van het leerplan vereist deze invalshoek een ruime hoeveelheid gevarieerde, hedendaagse materialen.

Het team investeert doordacht in culturele activiteiten waarbij - afhankelijk van het leerjaar - voorstellingen, tentoonstellingen of meer activerende initiatieven aandacht krijgen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Het team investeert in de optimalisering van de evaluatiepraktijk voor muzische vorming. De implementatie van 'breed evalueren' loopt op dit moment nog als 'sluitstuk' van het verbetertraject. Het team plant dit schooljaar de verfijning en aanpassing van de rapportering voor de verschillende domeinen, waarbij zowel de leerlingen als de ouders als doelgroepen voorop staan.

Dit optimaliseringstraject leidt geleidelijk tot meer en meer betrouwbare informatie over de ontwikkeling van de leerlingen op muzisch gebied. De toenemende eenduidige relatie tussen vooropgestelde doelen en de evaluatie maakt de evaluatiegegevens transparanter en functioneler op leerling-, klas- en schoolniveau. Een doordachte verwerking ervan biedt daarnaast kansen om de kwaliteit van het onderwijsaanbod en -proces voor muzische vorming in kaart te brengen, op te volgen, te borgen en zonodig bij te sturen.

Geleidelijk groeit er een beter evenwicht in de evaluatie tussen kennis en technische vaardigheden enerzijds en attitudes en algemene muzische doelen anderzijds. Het team hecht belang aan vormen van zelfevaluatie waarbij leerlingen via duidelijke criteria zichzelf en/of medeleerlingen kunnen beoordelen, in het bijzonder tijdens terugblikmomenten waarbij ze het doorlopen muzische proces en de producten bespreken. Leraren zetten in op de ontwikkeling van zelfreflectie bij de leerlingen via de organisatie van vormen van zelf-, peer- of groepeerbeoordeling en via het gebruik van meer kwalitatieve evaluatiemiddelen. Het gebruik van kijkwijzers waarin zowel kennis, (technische) vaardigheden, attitudes en algemene muzische doelen een plaats krijgen, faciliteren de (zelf)reflectie bij de leerlingen. Leraren trachten mondelinge feedback te geven tijdens werk- en evaluatiemomenten.

Het team zet sterk in op het gebruik van een portfolio-systeem om naast een meer informatieve klasportfolio via kindportfolio's de (muzische) ontwikkeling van individuele leerlingen in kaart te brengen. Leraren brengen resultaten / producten van lessen per leerling samen in een map, die ook bijkomende informatie over het (muzische) proces bevat in evaluatiebladen en verslagjes van terugblikmomenten. Op die manier krijgt een overzicht per leerling meer inhoud.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerbegeleiding situeert zich voornamelijk tijdens de lessen zelf. Leraren spannen zich in om kort op de bal te spelen en stimulerend tussen te komen op individueel of groepsniveau. Ze kiezen vooral voor vormen van momentane procesbegeleiding waarbij de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen een belangrijke plaats innemen. Leerlingen krijgen vele kansen om zich op de verschillende domeinen te ontwikkelen. Een doordachte, geleidelijke verhoging van de verwachtingen binnen de domeinen biedt het team perspectieven om de (meeste) leerlingen op muzisch gebied nog verder te (laten) ontwikkelen.

De verbredende evaluatiepraktijk levert geleidelijk meer en meer gegevens aan om een duidelijkere beeldvorming op individueel en groepsniveau te krijgen. Deze evolutie biedt mogelijkheden om nog meer rekening te houden met verschillen tussen en meer uitgesproken noden van leerlingen, ook voor muzische vorming als wezenlijk deel van hun harmonische ontwikkeling.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk JANSSENS de inspecteur-verslaggever	Bie Fransen de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	